

I. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення і виконання Програми

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Арцизької міської територіальної громади на 2024 – 2025 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до статей 10, 11, 53, 143 Конституції України, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (зі змінами), від 16 грудня 2020 року № 1585-р «Про затвердження плану заходів з реалізації першого етапу (до 2022 року) Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (зі змінами), від 19 травня 2021 року № 474-р «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Європейської культурної конвенції 1954 року.

Мова є найважливішим засобом людського спілкування та інтелектуального розвитку особистості, визначальною ознакою держави, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу.

Утвердження і розвиток української мови, яка згідно з Конституцією України є державною, – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави. В Арцизькій міській територіальній громаді існує потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в різних сферах життя: освіті, культурі, спорті та туризмі, рекламі, засобах масової інформації тощо.

Отже, необхідно докласти зусиль для розширення меж функціонування української мови, забезпечення її всебічного розвитку в громаді як консолідуючої сили громадянського суспільства. Послідовне вирішення мовних питань, зміцнення державного статусу української мови передбачає стимулювання процесу побудови заможної та демократичної держави.

Реалізація заходів Програми, які передбачають популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, освітніх, науково-практичних та інформаційних заходів у громаді, сприятиме розвитку та функціонуванню української мови.

II. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Арцизької міської територіальної громади, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримки розвитку національної культури.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Мету Програми передбачається досягти шляхом:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

- забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

- мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

- розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (у тому числі дистанційних та онлайн-курсів) для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;

- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння вивченню української мови;

- сприяння запровадженню відкритих онлайн-курсів з української історії та культури;

- створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на отримання інформації та послуг українською мовою, у тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору.

IV. Строки та етапи виконання Програми

Виконання заходів Програми здійснюється протягом 2023 – 2030 років. Програма реалізовується в II етапи: I етап - 2024 рік, II етап - 2025 рік.

V. Перелік завдань і заходів Програми

Перелік завдань і заходів Програми наведено в додатку 1.

VI. Ресурсне забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів місцевого бюджету громади, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

VII. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Координацію виконання Програми здійснює відділ культури та туризму, відділ освіти, молоді та спорту Арцизької міської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія Арцизької міської ради з питань освіти, культури, спорту, охорони здоров'я та соціального захисту населення.

VIII. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Виконання завдань і заходів Програми дозволить:

здійснити практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;

розширити функціонування української мови у засобах масової інформації, сфері культури, освіти тощо;

зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращення мовної культури населення громади.

Виконання Програми забезпечить поширення сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

ПАСПОРТ регіональної цільової програми

1. Назва: Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Арцизької міської територіальної громади на 2024 – 2025 роки.

2. Підстава для розроблення: закони України, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

3. Регіональний замовник Програми або координатор: відділ культури та туризму Арцизької міської ради.

4. Мета: забезпечення дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території області, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримки розвитку національної культури.

5. Початок — 2024 рік, закінчення — 2025 рік.

6. Етапи виконання: I етап: 2024 рік, II етап: 2025 рік.

7. Загальні обсяги фінансування:

Джерела фінансування	Обсяг фінансування усього, грн	За роками виконання	
		I етап 2024	II етап 2025
Загальний обсяг, у т. ч.	200 000	105 000	95 000
Місцеві бюджети	200 000	105 000	95 000
Усього	200 000	105 000	95 000

8. Очікувані кінцеві результати виконання регіональної цільової програми:

Напрями показників Програми	Найменування показників Програми	Одиниця виміру	Значення показників		
			Усього	У тому числі за роками	
				I етап	II етап
				2024	2025
Соціальні	Кількість проведених заходів з питань державної мовної політики	од.	10	5	5
	Кількість проведених зустрічей із сучасними українськими письменниками	од.	12	6	6

Кількість проведених мистецьких конкурсів, фестивалів	од.	4	2	2
Кількість проведених заходів у сфері національно-патріотичного виховання	од.	8	4	4
Кількість проведених соціологічних досліджень на тему мовно-культурної ідентифікації	од.	2	1	1
Кількість створених аудіо- та/або відеопроєктів, роликів, спрямованих на сприйняття української мови серед населення	од.	6	3	3
Кількість проведених лекцій з української мови	од.	12	6	6
Кількість проведених показів українського патріотичного кіно	од.	12	6	6
Кількість проведених культурно-масових заходів національної патріотичної тематики	од.	10	5	5
Кількість проведених очних та онлайн-курсів у бібліотеках та клубних закладах громади з української мови	од.	6	3	3
Відсоток забезпеченості закладів освіти та культури громади бібліотечними фондами українською мовою	% до біб. фондів	10%	5%	5%
Відсоток долучених бібліотек до “Української цифрової бібліотеки”	% до кількості біб. закладів	30%	15%	15%
Кількість оприлюднених медіапродуктів з українознавства	од.	6	3	3
Кількість поширених документальних, художніх та мультиплікаційних фільмів, відеороликів та інших відеоконтентів для популяризації української мови	од.	6	3	3
Кількість створених аудіо та/або відеопроєктів щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови у відповідних сферах суспільного життя	од.	6	3	3
Кількість організованих інформаційних полиць про порядок застосування норм законодавства про державну мову	од.	10	5	5

11. Координація та контроль за виконанням.

Координацію виконання Програми здійснює відділ культури та туризму, який щокварталу, до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом, подає до Арцизької міської ради узагальнену інформацію про стан та результати виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія міської ради з питань освіти, культури, спорту, охорони здоров'я та соціального захисту населення.